

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **E. T.**, zastoupené JUDr. Martou Čihákovou, advokátkou se sídlem Masarykova 43, 400 01 Ústí nad Labem, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 7. 5. 2004, č. j. OAM-52/CU-06-C07-2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 10. 2004, č. j. 40 Az 7/2004-21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Odměna advokátky JUDr. Marty Čihákové **se u r č u j e** částkou 2 150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 7. 5. 2004 zamítl žalovaný žádost žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

V žalobě proti tomuto rozhodnutí žalobkyně uvedla, že opustila zemi původu v důsledku tíživé životní situace, a domnívá se, že by soud měl přezkoumat napadené

rozhodnutí zejména s ohledem na § 14 zákona o azylu. Žalobkyně proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem žalobu zamítl rozsudkem ze dne 1. 10. 2004; přisvědčil přitom žalovanému v právním posouzení věci. Žalobkyně požádala o udělení azylu toliko z obavy před násilným jednáním svého manžela, který je drogově závislý, a neuváděla skutečnosti svědčící o tom, že byla v zemi původu pronásledována ve smyslu § 12 zákona o azylu; žalovaný tak správně zamítl její žádost jako zjevně nedůvodnou a nezabýval se již dále existencí důvodů podle citovaného ustanovení. Z této příčiny se nevyslovil ani k možnosti udělit azyl z humanitárních důvodů ve smyslu § 14 zákona o azylu: výrok podle tohoto ustanovení má totiž místo jen tam, kde žadateli nebyl udělen azyl, nikoli v případech, kdy byla žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

Kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu založila žalobkyně (stěžovatelka) jen na obecných tvrzeních nedosahujících kvality stížního bodu (citovaná ustanovení správního řádu a výňatky z Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků); soudem ustanovená zástupkyně však kasační stížnost doplnila o důvod spočívající v nesprávném posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“] a ve vadě správního řízení [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Stěžovatelce nebyl ve správním řízení poskytnut tlumočník; pro jazykovou bariéru byla proto nucena omezit se jen na obecná tvrzení. Rozhodující orgány dále pochybily, když neudělily stěžovatelce azyl z humanitárních důvodů. Stěžovatelka nemůže v zemi původu klidně žít, tamější situace jí přivodila psychické obtíže. Svým odchodem, který byl způsoben manželovým násilím a absencí státní ochrany před tímto násilným jednáním, chtěla zajistit důstojnější život i svým dětem. V České republice nalezla stěžovatelka osobní zázemí a hodlá zde založit rodinu; ze všech těchto důvodů by jí měl být udělen humanitární azyl.

Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Závěrem stěžovatelka požádala o to, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však - s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve je třeba uvést, že Nejvyšší správní soud nepřihlížel k tvrzení o tom, že stát stěžovatelce neposkytoval ochranu před jejím vlastním manželem (§ 109 odst. 4 s. ř. s.): objevuje se totiž poprvé až v kasační stížnosti, tedy poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí krajského soudu.

Námítka, již stěžovatelka napadá absenci tlumočníka, je nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.): stěžovatelka ji totiž neuplatnila v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohla.

K věcnému přezkoumání tak zbývá námitka, již stěžovatelka vytýká žalovanému a krajskému soudu, že se nezabývali možností udělit jí azyl z humanitárních důvodů, resp. že jí takový azyl neudělili; i Nejvyšší správní soud se však s postupem a závěry obou orgánů ztotožňuje. Azyl z humanitárního důvodu může žalovaný udělit jen tehdy, jestliže v řízení nebyl zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Podmínkou pro posuzování důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je totiž nezjištění existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona a neudělení azylu

podle tohoto ustanovení. V řízení se stěžovatelkou však takové důvody vůbec nebyly zjišťovány: jak totiž vyplynulo z jejích výpovědí, odešla ze země původu výlučně kvůli potížím soukromého charakteru, které zcela zjevně nebyly pronásledováním z důvodů obsažených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka netvrdila, že by její problémy byly způsobeny tím, že uplatňovala svá politická práva či svobody, případně že by jejich příčinou byla její rasa, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině či zastávání určitých politických názorů, jak to žádá citované ustanovení. Žalovaný tak měl dostatečný podklad pro závěr, že stěžovatelka neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování ve smyslu azylově relevantním: její výpovědi nemohly než vést žalovaného k zamítnutí žádosti pro zjevnou nedůvodnost. V takovém rozhodnutí již není místo pro zkoumání, zda u žadatele nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele, které by případně mohly vést k udělení azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu) nebo humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu). Žalovaný tak postupoval správně, pokud vyslovil jen jediný výrok, a to podle § 16 zákona o azylu.

Již právě popsaný argument činí stěžovatelčinu námitku nedůvodnou; nad rámec věci je však vhodné poznamenat, že udělování humanitárního azylu podléhá správnímu uvážení rozhodujícího správního orgánu, do něž soud nemůže zasahovat: přezkoumává jen to, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení nebo zda je nezneužil. Je tedy nepřipadné žádat na soudu, aby správnímu orgánu vytýkal, že neudělil žadateli azyl, pokud správní orgán v řízení postupoval řádně a při svém rozhodování se držel v mezích správního uvážení. Úvaha o tom, zda humanitární azyl udělit či nikoli, je v takovém případě zcela na správním orgánu, a soudu nepřísluší na závěrech tohoto orgánu cokoli měnit.

Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly. Zástupkyni, která byla stěžovatelce ustanovena soudem, náleží mimosmluvní odměna podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu). Soud proto přiznal stěžovatelčině zástupkyni v souladu se sazbou mimosmluvní odměny 2000 Kč za dva úkony právní služby a 150 Kč jako paušální náhradu výdajů s těmito úkony spojených (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy zástupkyni náleží 2150 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. září 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu